Nádory ledvin a vývodných cest močových

Pavlína Richtrová

Edukační symposium ČTS

“Cesta do čekací listiny k transplantaci”

Plzeň 7.-8. října 2019

Nádory ledvin a vývodných cest močových

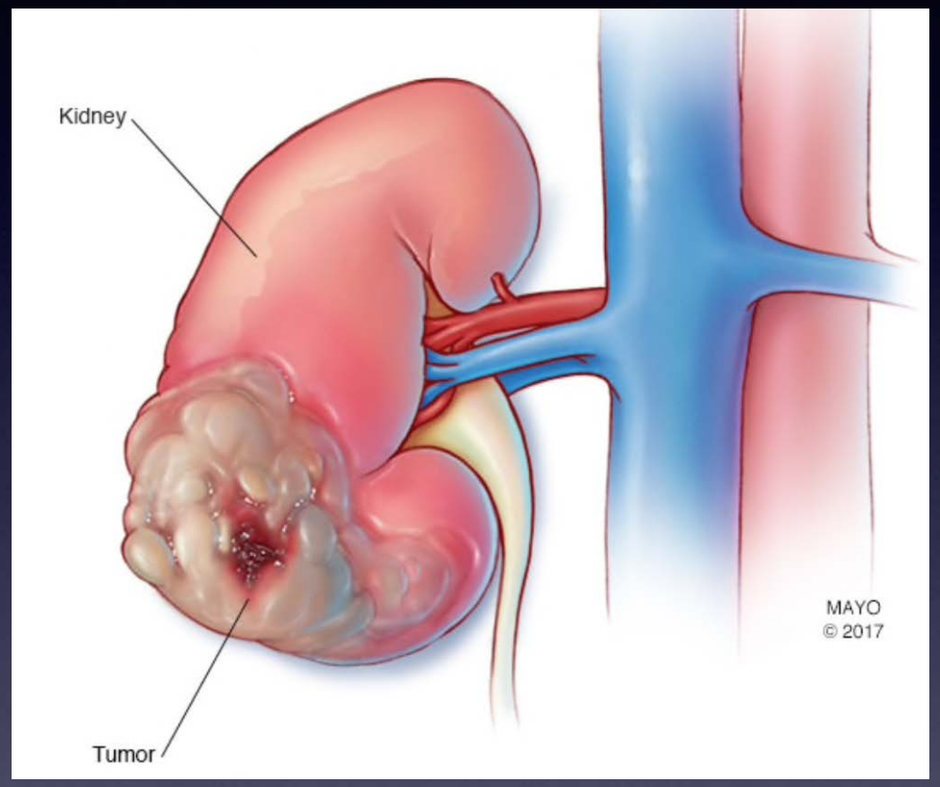

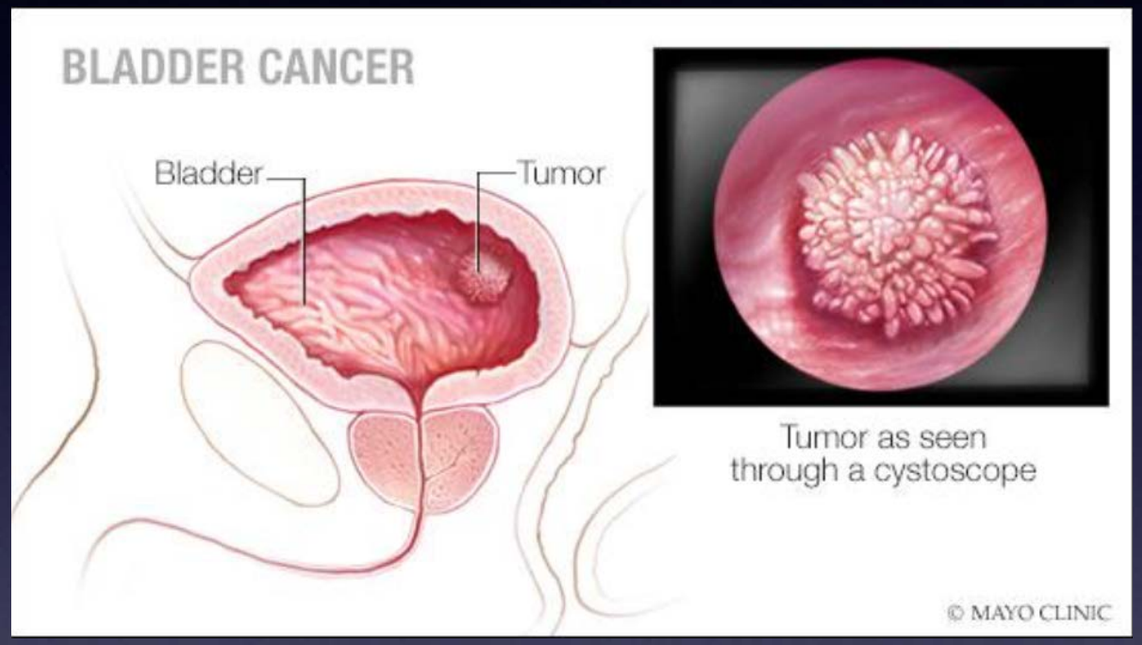

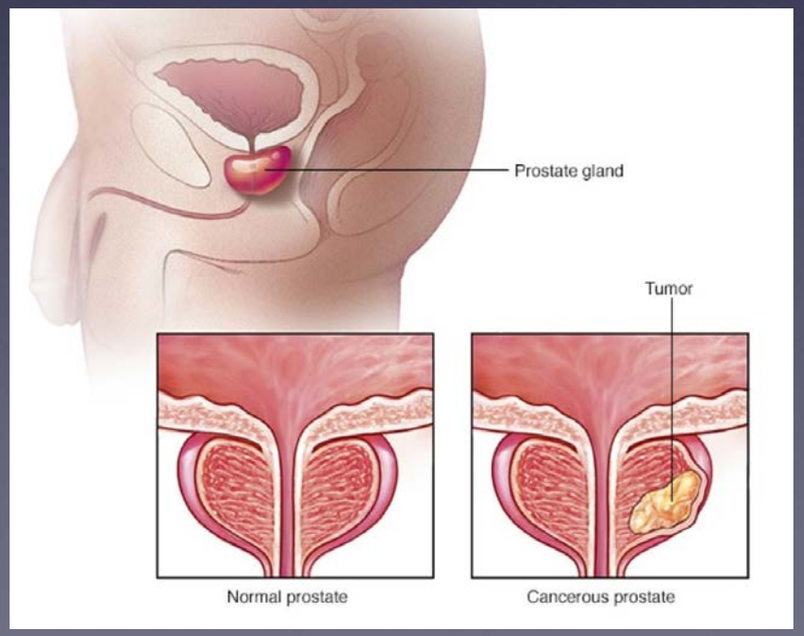

© MAYO FOUNDATION FOR MEDICAL EDUCATION AND RESEARCH. ALL RIGHTS RESERVED.

Incidence a mortalita

Estimated New Cases

Males			Females		
Prostate	164,690	19%	Breast	266,120	30%
Lung & bronchus	121,680	14%	Lung & bronchus	112,350	13%
Colon & rectum	75,610	9%	Colon & rectum	64,640	7%
Urinary bladder	62,380	7%	Uterine corpus	63,230	7%
Melanoma of the skin	55,150	6%	Thyroid	40,900	5%
Kidney & renal pelvis	42,680	5%	Melanoma of the skin	36,120	4%
Non-Hodgkin lymphoma	41,730	5%	Non-Hodgkin lymphoma	32,950	4%
Oral cavity & pharynx	37,160	4%	Pancreas	26,240	3%
Leukemia	35,030	4%	Leukemia	25,270	3%
Liver & intrahepatic bile duct	30,610	4%	Kidney & renal pelvis	22,660	3%
All Sites	**856,370**	**100%**	**All Sites**	**878,980**	**100%**

Estimated Deaths

Males			Females		
Lung & bronchus	83,550	26%	Lung & bronchus	70,500	25%
Prostate	29,430	9%	Breast	40,920	14%
Colon & rectum	27,390	8%	Colon & rectum	23,240	8%
Pancreas	23,020	7%	Pancreas	21,310	7%
Liver & intrahepatic bile duct	20,540	6%	Ovary	14,070	5%
Leukemia	14,270	4%	Uterine corpus	11,350	4%
Esophagus	12,850	4%	Leukemia	10,100	4%
Urinary bladder	12,520	4%	Liver & intrahepatic bile duct	9,660	3%
Non-Hodgkin lymphoma	11,510	4%	Non-Hodgkin lymphoma	8,400	3%
Kidney & renal pelvis	10,010	3%	Brain & other nervous system	7,340	3%
All Sites	**323,630**	**100%**	**All Sites**	**286,010**	**100%**

FIGURE 1. Ten Leading Cancer Types for the Estimated New Cancer Cases and Deaths by Sex, United States, 2018.
Estimates are rounded to the nearest 10 and cases exclude basal cell and squamous cell skin cancers and in situ carcinoma except urinary bladder. Ranking is based on modeled projections and may differ from the most recent observed data.

Siegal RL et al, Cancer statistics, 2018. CA Cancer J Clin 68:7-30

Malignita a Tx

- recidiva anamnesticky přítomné malignity po Tx - důraz na předTx vyšetření
- de novo vzniklá - souvislost s imunosupresivní léčbou
- malignita přenesená společně s transplantovaným orgánem (0,2%)

Mortalita po Tx

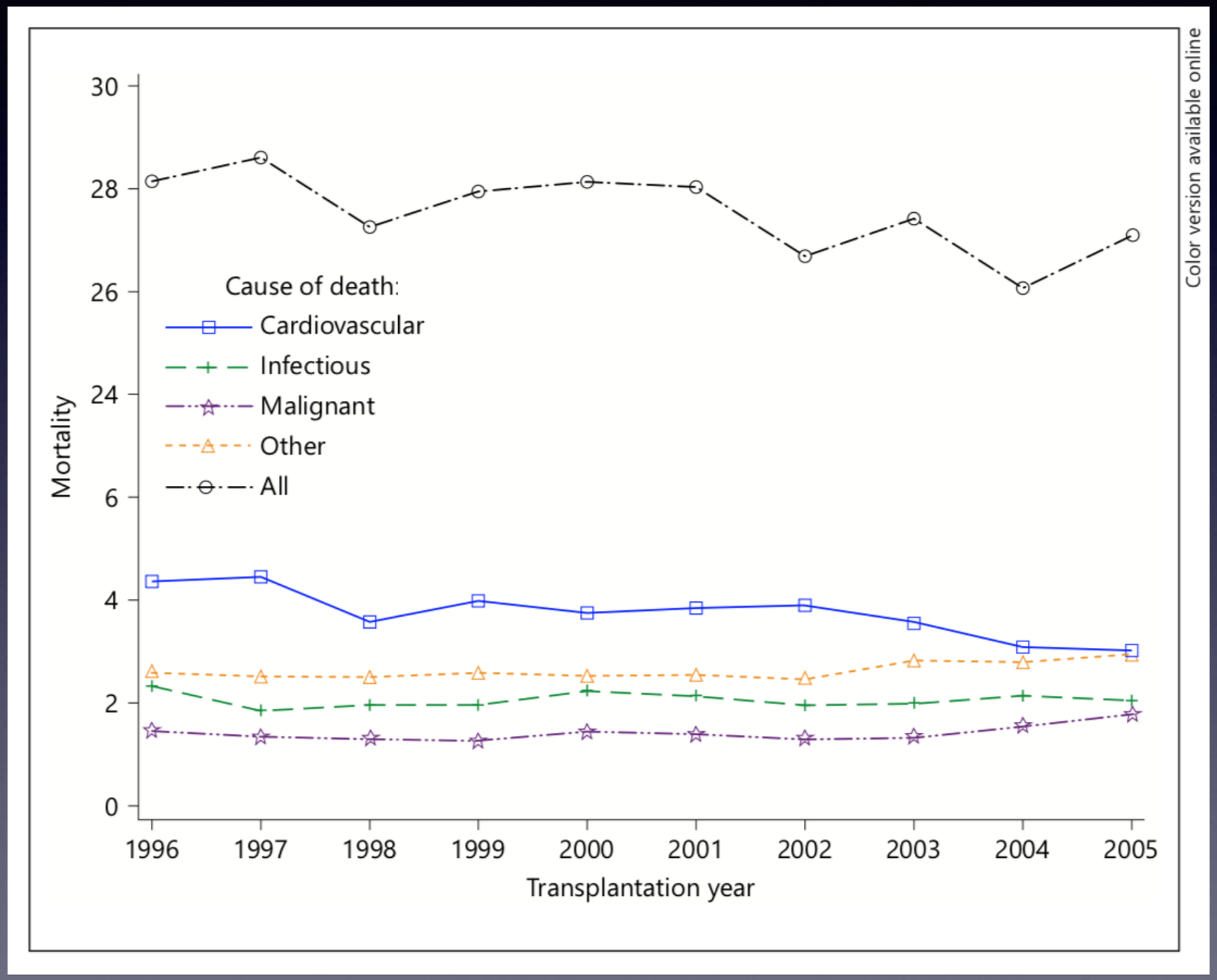

- USRDS
- 1.Tx
- 1996 - 2004
- 94 384 pts
- funkční štěp

Awan AA et al., Am J Nephrol 2018, 48, 472-481

Malignita a Tx

- riziko malignity po Tx je 3-6x vyšší ve srovnání s běžnou populací
- u nádorů ledvin je riziko 7-10x vyšší
- transplantovaný s anamnézou malignity má vyšší riziko úmrtí na malignitu po Tx (de novo, rekurence)
- specifika CKD a Tx = imunosuprese, doba dialyzační léčby, virové infekce
- obecná rizika = věk, kouření, expozice slunci

Kontroverze

- riziko malignity stoupá v čase i u nemocných na dialýze
- ne vždy je riziko po Tx vyšší a reálně významnější

Table 1. RR of cancer among first-time recipients of deceased or living donor kidney transplantation [compared with cancer while on the waiting list in 1995–2001 ($n = 35\,765$)]; adapted from Kasiske *et al.* [25]

Type of cancer	RR (95% CI)	P-value
Kaposi sarcoma	9.03 (2.58–31.6)	0.0005
Non-Hodgkin's lymphoma	3.29 (2.40–4.51)	<0.0001
Oesophagus	2.76 (1.03–7.37)	0.0428
Hodgkin's lymphoma	2.60 (1.01–6.68)	0.0471
Skin	2.55 (2.26–2.88)	<0.0001
Melanoma	2.19 (1.31–3.65)	0.0028
Mouth	2.19 (1.33–3.61)	0.0022
Vulvovaginal	2.19 (0.67–7.12)	0.1936
Any haematopoietic	2.04 (1.64–2.53)	<0.0001
Breast in men	1.88 (0.32–10.9)	0.4834
Leukaemia	1.59 (1.03–2.45)	0.0355
Kidney	1.39 (1.10–1.76)	0.0058
Cervix	1.28 (0.48–3.36)	0.6230
Central nervous system	1.27 (0.78–2.06)	0.3304
Any non-skin	1.17 (1.07–1.28)	0.0004
Any genitourinary in women	1.16 (0.86–1.56)	0.3425
Bladder	1.12 (0.73–1.70)	0.6098
Lung	1.05 (0.79–1.40)	0.7241
Any genitourinary in men	1.02 (0.86–1.21)	0.8592

Tumours with relative risk <1 include breast in women, uterus, ovary, prostate, testis, endocrinologic, stomach, hepatobiliary, pancreas, small intestine, colon, myeloma, bone and larynx. CI, confidence interval.

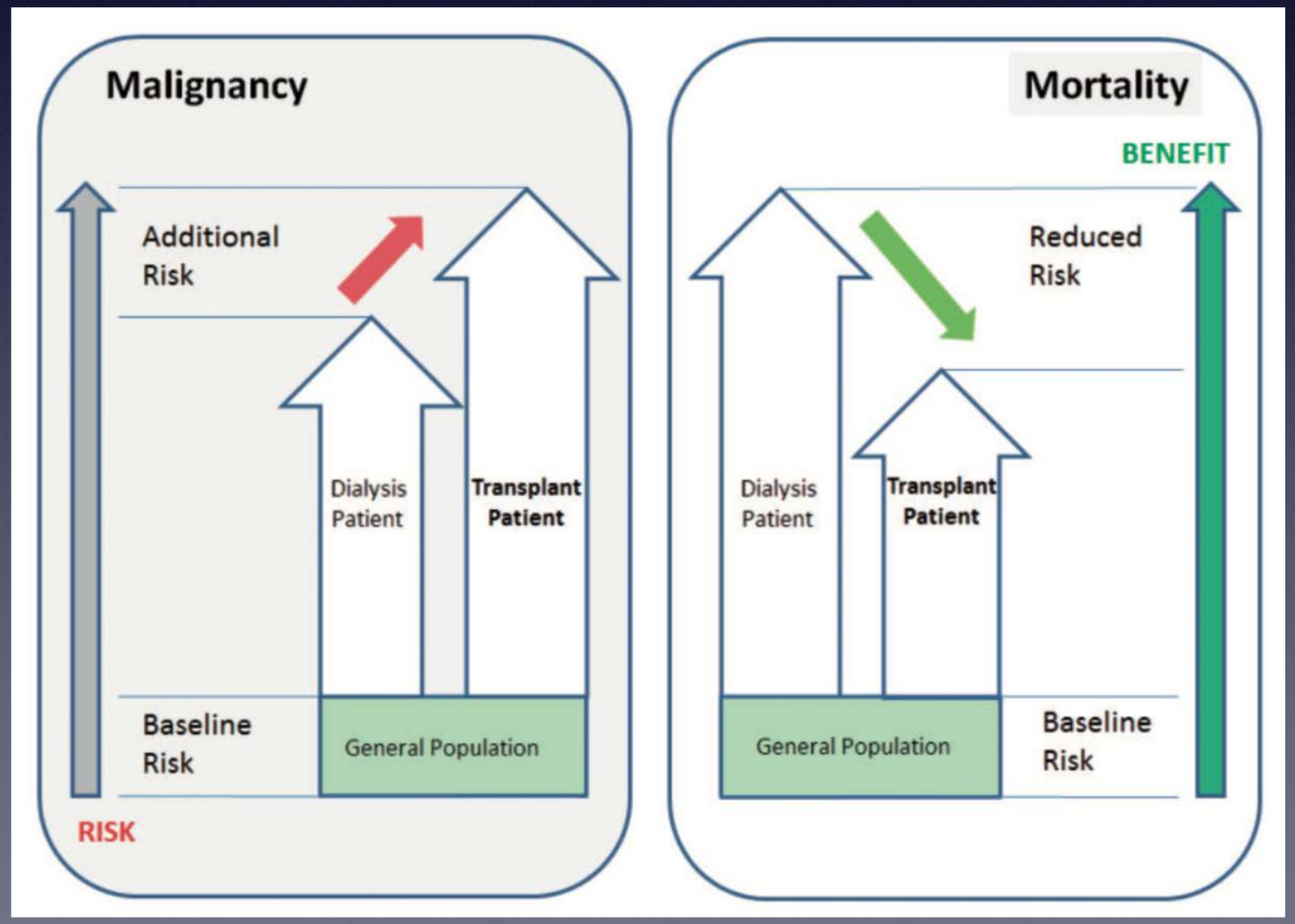

Watschinger et al, NDT 2019, 34, 1292-1300

Kontroverze

- vždy je nutné posuzovat riziko ne srovnáním s běžnou populací, ale s populací dialyzovaných
- doba strávená na dialýze je významný rizikový faktor pro mortalitu i morbiditu po Tx
- u některých studií významnější než vlastní riziko malignity na mortalitu

Kontroverze

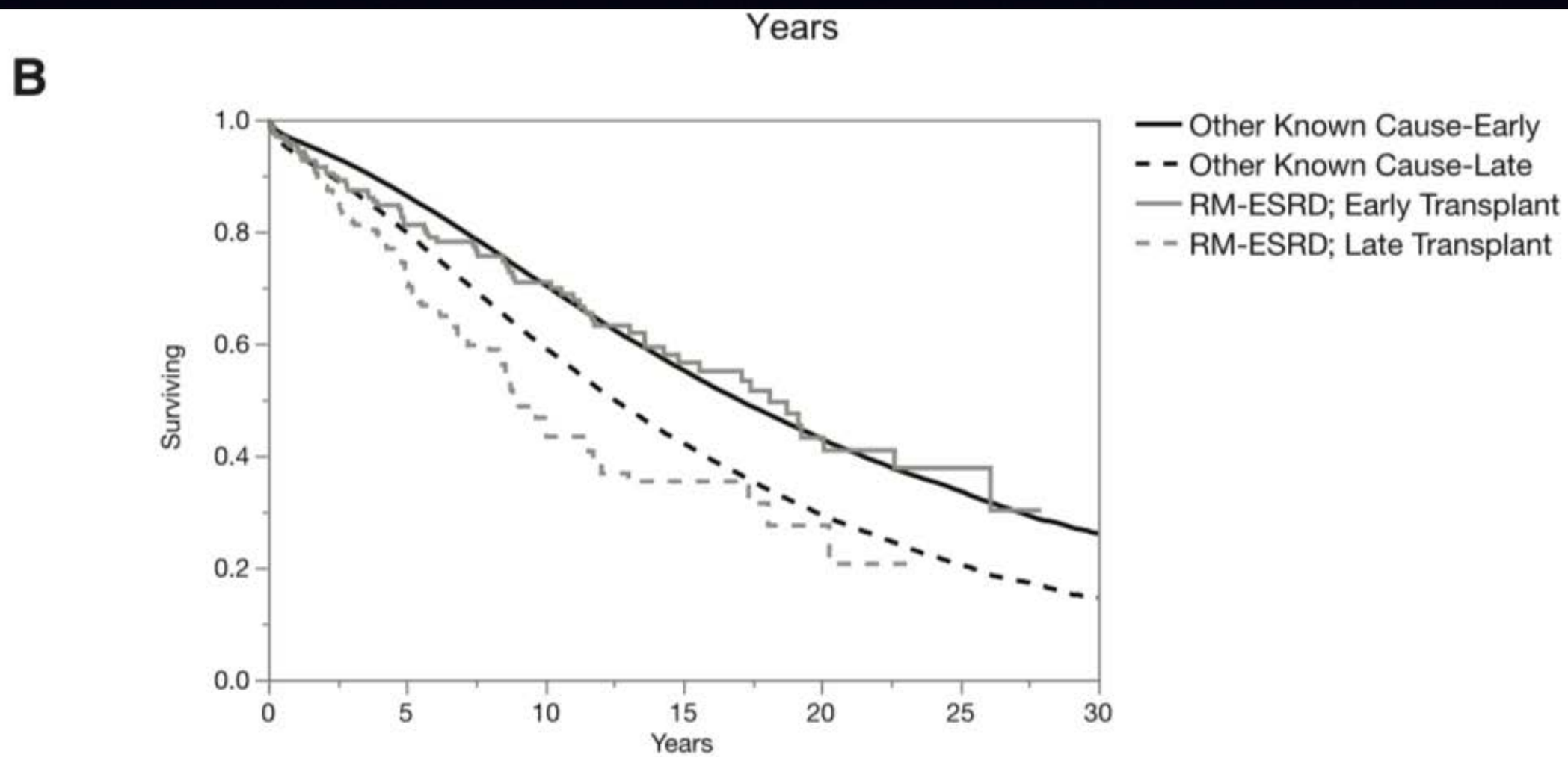

No. at Risk			
Other Known Cause; Early	144,344	57,106	13,667
Other Known Cause; Late	84,139	20,729	3,256
RM-ESRD; Early	205	72	22
RM-ESRD; Late	303	43	6

Nguyen KA et al, NDT 2017, 32, 1767 - 1773

Nádory ledvin - názvosloví

Histopatologie

v současnosti platná WHO klasifikace z března 2004, zahrnuje ohromné spektrum jednotek

dle četnosti:

- 90 % renální karcinomy
  - 80 % světlobuněčný (konvenční) renální karcinom
  - 5–10 % papilární renální karcinom
  - 2–5 % chromofobní renální karcinom
  - sarkomatoidní varianta – 5 % všech RK – není zvláštní typ, vychází z některého ze základních typů
- 5 % onkocytom
- 2 % angiomyolipom
- zbytek vzácné nádory

Poznámka: papilární RK – typické jsou rozsáhlé nekrózy – může dojít k ruptuře nádoru, při sonografii, CT a angiografii může imitovat patologicky změněnou cystu.

Hora M, Urologie pro praxi 2005

Nádory ledvin - klasifikace

Staging (TNM klasifikace, 6. revize z roku 2002)	
T kategorie – primární nádor	
T1	nádor omezený na ledvinu ≤ 7 cm
T1a	< 4 cm
T1b	> 4 cm a < 7 cm
T2	nádor omezený na ledvinu > 7 cm
T3	nádor se šíří do velkých cév, infiltruje nadledvinu nebo perirenální tukovou tkáň, nepřesahuje Gerotovu fascii
T3a	šíření do nadledviny nebo perirenální tukové tkáně, nepřesahuje Gerotovu fascii
T3b	výrazné šíření nádoru do renálních žil nebo vena cava inferior pod bránicí
T3c	výrazné šíření nádoru do vena cava inferior nad bránicí
T4	šíření nádoru za Gerotovu fascii
N kategorie – regionální uzliny	
NX	regionální mízní uzliny nelze hodnotit
N0	bez metastáz
N1	metastáza v jedné lymfatické uzlině
N2	metastázy ve více regionálních lymfatických uzlinách
M kategorie – vzdálené metastázy	
MX	přítomnost vzdálených metastáz nelze posoudit
M0	žádné vzdálené metastázy
M1	přítomnost vzdálených metastáz

Hora M, Urologie pro praxi 2005

Doporučení RCC- východisko

- Cincinnati Tumour Transplant Registry - výskyt rekurence malignity v závislosti na časovém intervalu od “vyléčení” k Tx
- RCC incidentální
  - rekurence 1/72 (do 5 let), po 5. roce bez rekurence
- RCC symptomatický (222 pts)
  - rekurence 27%, 93% do 5 let od Tx
  - zvýšená mortalita po Tx (80%)

Penn I (1997) Evaluation of transplant candidates with pre-existing malignancies. Ann Transpl 2: 14-17

Doporučení - 2013

Table 2. Guidelines for the minimum time interval between diagnosis and treatment of a cancer and the transplantation

		Guideline					
Type	Stage	AST	CARI	B&D	CST	EBPG	MMOH
Renal cell carcinoma	Small or discovered incidentally	○	○	○			○
	Symptomatic	⊡	●	⊡		⊡	
	Large or invasive	●		⊡			▨
Bladder cancer	In situ or noninvasive papilloma	○	○	○	○	⊡	○
	Invasive	⊡	⊡	⊡	⊡		⊡
Breast cancer	Stage 0–2 (including early stage)	⊡	▨	▨	⊡	●	▨
	Stage 3–4 (advanced/invasive)	●	●	▨	●	●	▨
Colorectal cancer	Duke A or B1	⊡	⊡		▨	⊡	⊡
	Duke C		●			⊡	⊡
	Duke D		●			⊡	⊡
	Patients with a history of colorectal cancer	●			●		
Uterine cancer	Cancer of the uterine body	⊡	⊡			⊡	⊡
	Cervical cancer in situ	▨	○	○	⊡	⊡	○
	Invasive cervical cancer		●	▨		●	●
Prostate cancer	Localized	○	○				
	Invasive	⊡	⊡	⊡		⊡	⊡
Melanoma	In situ	⊡	⊡	●	⊡		●
	Invasive	●	●	●	●	⊡	●
Nonmelanoma skin cancers	Basal cell carcinoma					⊡	
	Squamous cell carcinoma						⊡
Leukemia		⊡			⊡		
Lung cancer		⊡			⊡		
Lymphoma		⊡	⊡	▨	⊡		⊡
Multiple myeloma			●		●		

Symbol	Recommendation
○	0 years
⊡	Minimum 2 years
▨	2–5 years
●	Minimum 5 years
●	Contraindicated
	No recommendation (or insufficient evidence)

Chapman JR et al, Cold Spring Harb Perspect Med 2013

Doporučení RCC - 2018

Table 1 Waiting time for renal transplantation recommended by current guidelines for patients with previous RCC

Guideline [Ref. #]	Small (≤4 cm) or incidentally discovered RCC	Symptomatic RCC	Large or invasive
American Society of Transplantation (AST) [9]	No delay	2 years	Contraindicated
Core curriculum in nephrology. Evaluation of adult kidney transplant candidates (2007) [10]	No delay	> 2 years	2 years
Caring for Australasians with Renal Impairment (CARI) [8]	No delay[a]	5 years	Contraindicated
European Best Practice Guidelines (EBPG) NDT (2000) [11]	< 2 years	2 years	?
European Association of Urology (EAU) (2009)[12]	No delay	No indications	No indications
Canadian Society of Transplantation (2005) [13]	No delay	2–5 years	5 years

[a]TNM staging and histological examination are recommended

RCC Renal cell carcinoma

Frasca GM et al, Journal of Nephrology 2018

Skórovací systém RCC - Leibovich

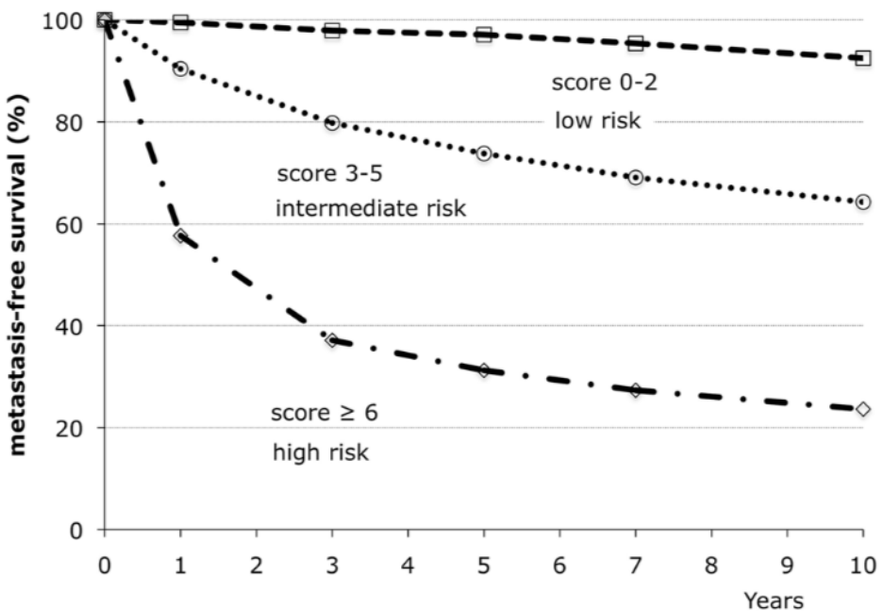

Fig. 1 Metastasis-free survival probability after renal carcinoma resection according to the Leibovich risk model score. Patients can be stratified into three prognostic groups: low, intermediate and high risk. Modified from Ref. [34]

Fig. 2 A suggested algorithm for approaching patients with ESRD and a previous renal cancer as possible candidates for renal transplantation ESRD, end-stage renal disease

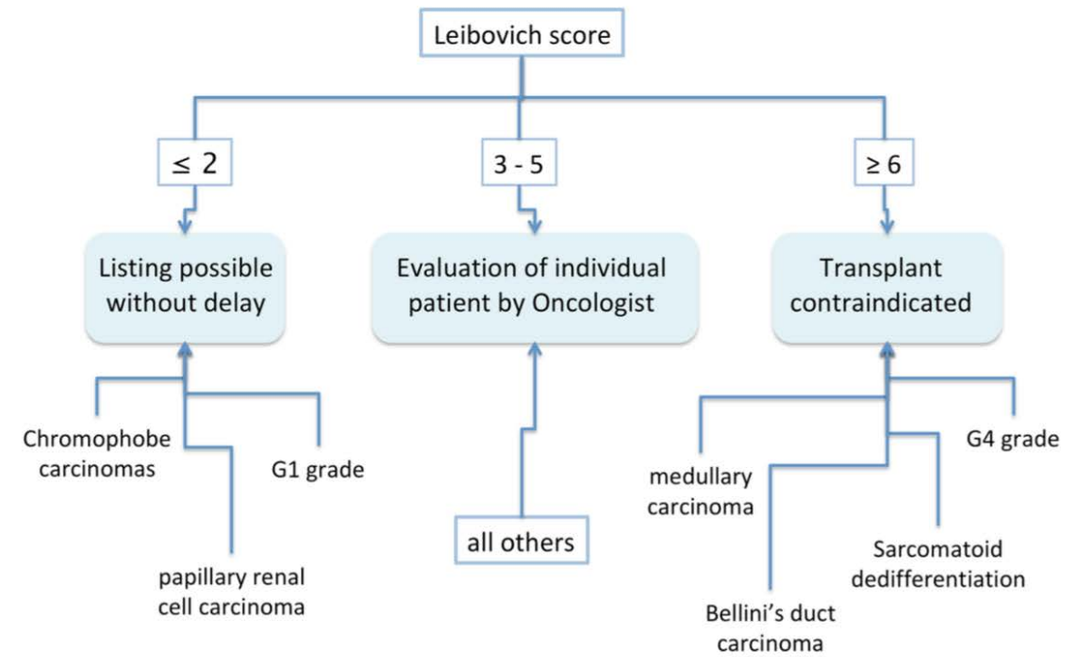

Frasca GM et al, Journal of Nephrology 2018

Karcinom močového měchýře

- in situ
  - nízké riziko rekurence, bez čekání
- invazivní
  - vysoké riziko rekurence - 29%, mortalita 38%
  - čekání alespoň 2 roky

KDIGO, October 2018

Karcinom prostaty

- lokalizovaný (Gleason skóre < 6) - bez čekání
- invazivní
  - rekurence po Tx 18%, mortalita při výskytu metastáz 33%
  - doba čekání před zařazením alespoň 2 roky, sledování PSA

KDIGO, October 2018

Modifikace imunosuprese

- anamnéza malignity před Tx = IS léčba se sirolimem
- předpoklady:
  - nemocní s obecně nízkým imunologickým rizikem
  - absence rejekce v časném období
  - převedení na sirolimus cca po 3 měsících
  - dobře zhojená rána
  - bez proteinurie, bez projevů myelotoxicity léčby, bez výraznější dyslipidémie

Screening po Tx

- USG kontroly 1x ročně - vlastní ledviny + štěp
- nativní MR při cystickém postižení (ESKD) - vyloučení podezřelých solidních změn
- PSA u mužů
- CSK při hematurii (CAVE nikotinismus, léčba cyclophosphamidem A v minulosti)

Závěry

- incidence malignit po Tx ledviny se při prodlužujícím se přežívání nemocných nesnižuje
- riziko rekurence se zdá být dle nových dat nižší
- nutné srovnávat s rizikem malignity v PDL
- in situ karcinomy, incidentní RCC a nádory do T1a neznamenají odklad zařazení na WL k Tx ledviny
- individuální posouzení, benefit dřívějšího zařazení?

Závěry

- důsledná dispenzarizce stran recidivy po Tx
- zvážit modifikaci imunosuprese (sirolimus)
- chirurgická/urologická léčba
- spolupráce s onkologem
- genomové profilování, fenotypizace - predikce rizika progrese/rekurence u konkrétního pacienta